

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Redakcja i Administracja: ARSEŃSKA 4,
Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 ppół.
Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 ppół.
Redaktor działu gospodarczego przyjmuje
od 1—2 pp. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Konto czekowe P. K. O. 80.750.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem — 25 gr., w tekście — 30 gr., za tekstem — 10 gr., kronika rekl. — nadesłane — 35 gr. (za wiersz redakcyjny), nekrologi — 25% niższki, dla poszukujących pracy — 50% niższki, ogł. zagraniczne — 50% drożej, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej, w dniu świętecznym i zamiejscowem — 15% drożej. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy na IV stronie 10-cio łamowy. Terminy druku ogłoszeń mogą być przez administrację dowolnie zmieniane.

Obecna sytuacja na Litwie.

Zasadnicza zmiana kierunku jaka nastąpiła na Litwie niewątpliwie wymaga możliwie wszechstronnego oświetlenia i dlatego to postaramy się dać jej, uwzględniając wszystkie dziedziny politycznego i gospodarczego życia.

Jak wiadomo rząd obecny, złożony z ludowców i socjal-demokratów posiada większość złożoną z głosów Ludowców (22 gł.), Socjal-Demokratów (15 gł.), Partii Gospodarzy (2 gł.) i Mniejszości Narodowych (13 gł.) razem 52 gł.

Teka spraw wewnętrznych (min. Pożelto) i oświaty (min. Czepiński) należą do Socjaldemokratów inne do ludowców. Dotąd jeszcze teka min. spr. zagranicznych jest obsadzona prowizorycznie przez premiera. Zaproszony na to stanowisko poseł w Paryżu p. Klimas odmówił wobec zapowiedzi koalicji kursu na Berlin i Moskwę gdyż utrudniłoby mu to powrót na stanowisko w Paryżu. Kandydatura zdecydowanie germanofilską posła litewskiego w Niemczech Sidzi-Kauskasa mimo kilkakrotnych jego pertraktacji w tej sprawie i przyjazdów do Kowna zdaje się być obecnie nieaktualną, wobec wyraźnych ostrzeżeń otrzymanych z Paryża i Londynu. Tak więc teka spraw zagranicznych stanowi kwestję otwartą.

Pierwotnie do koalicji wejść mieli „Tautininkowie” — (narodowcy). Koncepcja ta rozbiła się z powodu opornego stanowiska socjalistów i dla tego odrzucona została przez tautininków propozycja objęcia przez ich lidera Smetonę stanowiska Państwowego Kontrolera. Tautininkowie zajęli wobec rządu stanowisko rzeczowo krytyczne.

Sytuacja jest w rządzie taka, że ludowcy często muszą ulegać es - dekom. Charakterystycznym przykładem stosunków w koalicji była sprawa amnestji, której projekt bez uzgodnienia z socjalistami wnieśli ludowcy, a który w dwóch czytaniach został tak dalece rozszerzony przez poprawki socjalistów, że ludowcy w trzecim czytaniu zmuszeni zostali go obalać i dopiero po uzgodnieniu z całą większością wnieśli nowy. Ciekawe też jest że Chrześcijańska Demokracja chcąc, dla powaśnienia bloku rządzącego, przejścia pierwotnej uchwały sama się od głosowania wstrzymała, a swemu odłamowi Darbo-Federacje poleciła głosować za, co jednak nie dało przewagi. Czy trwała jest obecna koalicja trudno przewidzieć. Dawały się bowiem przez czas jakiś zauważyć próby flirtu ludowców z „Krikszczonami”, a i socjaliści rozumiejąc, że przy niezwykle trudnym położeniu kraju rządzenie nie zwiększy im popularności przymierzem z „burżuazyjnami” ludowcami, nie entuzjastują się.

Publiczne wysunięcie zarzutu nadużyć pieniężnych przez rząd poprzedni i uchwała sejmu domagająca się wszczęcia kroków dla wyegzekwowania „nieprawnych wydatków” niewątpliwie stosunki ludowców z Chrz. Demokracją jeszcze bardziej pogorszyły.

Jeżeli chodzi o współdziałanie w bloku mniejszości, to z jednej strony Chrześcijańska Demokracja robi z tego główny zarzut zdrady narodu i zaprzeczania interesów państwa, z drugiej ludowcy albo wstydliwie ten współdziałanie w pra-

sie przemilczają, albo też usiłują wykazać, że prawa mniejszościom obiecanie mieszczą się w konstytucji.

Rząd nowy rozpoczął swą działalność od usuwania partyjnych urzędników. Nieszczędzono też i wojskowych. W ten sposób usunięto między innymi z szefostwa gen. Ladyge.

Pierwsza sesja Sejmowa, która zakończyła się dn. 22 lipca dokonała następujących prac: Zniesiono stan wojenny. Zamieniono ustawę prasową w kierunku liberalniejszym (została zniesiona cenzura prewencyjna). Zmieniono niektóre pozycje budżetu zwiększając o 1 milion litów pozycję na roboty publiczne; pozatem zrewidowano szereg ustaw i rozpatrzone kilkanaście mniej lub więcej demonstracyjnych interpelacji.

Jeżeli chodzi o politykę zagraniczną to ta właściwie nie uległa zmianie ani w swej stagnacji, ani też w formułowaniu „programu” w sprawie stosunków z Polską rząd ma zawsze tę samą stereotypową formułę „bez Wilna żadnego porozumienia”. Jeżeli chodzi o zawieranie stosunków gospodarczych, to aczkolwiek pójsie na nie jest niezwykle każdemu rządowi trudne wobec ewentualności natychmiastowego wywieżenia przez każdą, jaką by nie było, opozycję zarzutu sprzedania litewskiej niepodległości. Pójsie na nie było by rządowi utrudnione, przypuszczać należy, że prędzej czy później takie albo inne porozumienie nastąpi gdyż prą ku temu potrzeby gospodarcze.

Niedawno oto nastąpiło oficjalne przyznanie się kontrolera państwowego, że przez kupno Górno-Sląskiego węgla rząd zaoszczędził 50 tys. dolarów i argument ten jakoś uspokoił podnoszącą z tego powodu lament opozycję krikszczińców.

Niemalże alarmu narobiły wiadomości podawane przez prasę litewską o szykowaniu przez Marszałka Piłsudskiego planu zajęcia Litwy. Z treści wszystkich tych artykułów wnioskować można, że naprawdę Litwini szczerze w jakieś przygotowania nie wierzyli, a tylko dla wywołania odpowiedniego wrażenia zagranicą ubierali, te z endeckich plotek powstałe, wiadomości w jakich tam zbrojenia partyzantów polskich na granicy, przemarsze wojsk i t. p. historje.

Aczkolwiek już niewątpliwie o bawy zbrojnego zajęcia minęły, o bawa przed nowym aktywnym kursem polityki polskiej w Państwach Bałtyckich daje się wyczuwać w prasie litewskiej stale. Zaniepokojenie to wzmożło się z powodu uzgodnionej z życzeniami Polski decyzji Państw Bałtyckich na konferencji w Tallinie w sprawie odpowiedzi SSSR., zaś mianowanie Łukaszewicza posłem w Rydze rozumiane jest na Litwie jako usiłowanie Polski w kierunku izolacji Litwy.

Okropnie przykre zrobiła na Litwie wiadomość nowa zwłoka w przyjeździe delegacji litewskiej dla zawarcia traktatu w sprawach ułatwień celnych. Jak wiadomo, premier litewski zapowiadał swój w tym celu przyjazd jeszcze w r. ub., a potem wyznaczono jeszcze kilka ostatecznych terminów.

Jeżeli chodzi o sytuację gospo-

darczą, to ta oczywiście się nie poprawiła. Min. Finansów Rimka oświadczył, że nie będzie mógł zbilansować uchwalonego budżetu bez zredukowania wydatków o 20 milionów litów, sam zaś w tej chwili wskazał na to jakie przeprowadzi redukcje nie może. Skończy się więc prawdopodobnie na deficycie, tembardziej, że gros wydatków zdążył już rząd poprzedni wykonać.

Co się tyczy reformy rolnej to ta przeprowadza się normalnie, w dalszym ciągu niszcząc, zarówno stan polskiego posiadania, jak też ze względu na swój charakter i absolutny brak środków na budowanie nowych gospodarstw, ogólną gospodarkę Litwy.

Zapowiedź chwilowego powstrzymania parcelacji majątków poniżej 150 ha. nie jest jakimś osłabieniem tempa tej „reformy”, gdyż majątki te według ustawy miały być zabierane później.

Jeżeli chodzi o zmianę postępowania rządu w stosunku do mniejszości polskiej to trzeba stwierdzić, że takowa niewątpliwie nastąpiła w dziedzinie oświaty, gdyż w r. b. otwarte zostanie seminarjum w Poniewieżu, gdzie zwrócono też będzie poprzednio zabrane i przekazany seminarjum lotewskiemu gmach polskiego gimnazjum. Otworzy się też kilka poprzednio zamkniętych szkół T-wa „Oświaty”.
Ostr.

Wiadomości polityczne.

(Telef. od wł. koresp. z Warszawy).

Minister spraw zagranicznych p. Zaleski przyjął posła angielskiego p. Maksa Millera, posła austriackiego p. Posta, rumuńskiego p. Jacovaky, posła Stanów Zjednoczonych p. Stetsona, posła fińskiego p. Prokope oraz posła lotewskiego p. Nukse.

Tematem tych ostatnich narad była zapowiedziana na sierpień konferencja państw bałtyckich w Rydze.

W dniu wczorajszym min. Zaleski wydał śniadanie na cześć posła węgierskiego p. Belitski.

Podczas śniadania min. Zaleski wręczył posłowi węgierskiemu odznaki Wielkiej Wstęgi orderu Polonia Restituta w związku z zawarciem korzystnego dla obu państw traktatu handlowego.

Minister Reform Rolnych dr. Witold Staniewicz odbył dn. 27 b. m. dłuższą konferencję z ministrem pełnomocnym Finlandji p. Hielmarem Procope. (Pat.)

Wiadomość, podana przez r. as w Nr. wczorajszym „Kurjra Wil.” a zaczerpnięta z „Ruspressu” i dzień. „Za swobodu” o tem, jakoby hr. Tol miał być mianowany łącznikiem pomiędzy Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. a metropolią prawosławną Djonizym, — nie odpowiada prawdzie.

J. Wajner

Krawiec damski
ul. Niemiecka 14, m. 3.
przyjmuje obstalunki na płaszcze,
kostjmy, a także wyroby
futrzane. Robota wykon. się
prędko i akuralnie. 1052
Ceny konkurencyjne.

P. Chowtin, ul. Mickiewicza

Nr. 11.
Wielki wybór zegarków, złotych i srebrnych wyrobów oraz platerów.
Ceny fabryczne
Przy sklepie PRACOWNIA ZEGAR-KÓW, jubilerska i grawerska.
Kupno: złota, srebra i drogich kamieni. 1073

Zmiana Konstytucji w Senacie.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Po posiedzeniu senackiej komisji konstytucyjnej, która w dniu wczorajszym przyjęła w trzecim czytaniu ustawę o zmianach Konstytucji, jako też ustawę o pełnomocnictwach, odbyło się posiedzenie Konwentu Senjorów Senatu pod przewodnictwem marszałka Trąmpeżyńskiego.

Tematem obrad była sprawa ustalenia sposobu załatwienia przez plenum Senatu obu powyższych ustaw.

Postanowiono zakończyć obrady Senatu w sobotę, z tem że na posiedzeniu sobotnim będą jeszcze załatwione te ustawy, które Sejm przyjmie na posiedzeniu piątkowym.

Szczegóły posiedzenia.

Senacka komisja konstytucyjna na dzisiejszem posiedzeniu przedpołudniowym obradowała nad ustawą o upoważnieniu Prezydenta do wydawania rozporządzeń z mocą ustaw.

Projekt ustawy referował sen. Krzyżanowski (Klub Pracy) wnosząc poprawkę o skreślenie wyłączeń z praw objętych artykułami 49 i 69 Konstytucji (umowy handlowe i celne oraz rozgraniczenie źródeł dochodów między Państwem a samorządem), ustaw samorządowych i szkolnych oraz zmiany granic województw jako tych spraw, które rozporządzeniami Prezydenta regulowane być nie mogą. Ponadto referent opowiedział się za poprawką sen. Czerkawskiego (Kl. Ukr.) o skreślenie wyłączenia ustaw językowych.

Sen. Posner (PFS) wniósł ze swej strony poprawkę o skreślenie z wyłączeń zwiększenia obiegów biletów zdawkowych i bilonu ponad dotychczasowe uprawnienia.

Sen. Thullie (Ch. D.) wniósł o skreślenie wyłączeń ustaw samorządowych zaś marszałek Trąmpeżyński o skreślenie z wyłączeń zbywania nieruchomości majątku Państwa, jeżeli wartość tego majątku nie przekracza 100.000 złotych.

Sen. Ringel (Kolo Żyd.) w przemówieniu swem podkreślił, że takie pełnomocnictwa jakie są zawarte w omawianej ustawie można dać tylko rządowi, do którego ma się zaufanie. Mówca ten zaproponował ograniczenia czasu trwania pełnomocnictw do chwili ustąpienia obecnego rządu.

W głosowaniu wszystkie poprawki z wyjątkiem poprawki marsz. Trąmpeżyńskiego i jednej poprawki referenta o skreślenie wyłączenia ustaw szkolnych upadły.

Wymienione 2 poprawki przyjęto, a z nim przyjęto ostatecznie całą ustawę.

Na popołudniowym posiedzeniu komisja przystąpi do 3-go czytania ustawy o zmianach Konstytucji. (Pat.)

Uchwalenie ustawy w 3-m czytaniu.

Na posiedzeniu popołudniowym senacka komisja konstytucyjna przyjęła w 3-em czytaniu projekt ustawy o zmianach Konstytucji. Projekt ostatecznie uchwalono w brzmieniu przyjętem w 2-im czytaniu.

W czasie 3-go czytania postanowiono jeszcze wnieść o wyłączenie z zakresu pełnomocnictw spraw objętych art. 105-ym Konstytucji a dotyczących prasy. W rezultacie głosowania wniosek upadł. (Pat.)

Pogrzeb Edwarda Słońskiego.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj w godzinach południowych odbył się pogrzeb czcigodnego poety, Edwarda Słońskiego.

W pogrzebie wzięli liczny udział literaci i dziennikarze. Wśród obecnych był komisarz rządu gen. Sławoj-Sładkowski, reprezentujący rząd i pułk. Miłoszewski, reprezentujący Marszałka Piłsudskiego. Przyjeły również udział delegacje poszczególnych oddziałów wojskowych.

Podczas nabożeństwa żałobnego pienia wykonali artyści opery. Kondukt poprzedzała orkiestra 21 p. p.

Czesi o polskiej polityce zagranicznej.

PRAGA, 28.VII. Pat. Trybuna omawiając expose ministra Spraw Zagranicznych Zaleskiego pisze, że jest ono bezprzeecznie znacznym dowodem konsolidacji polskiej polityki zagranicznej, która dotychczas miała zamiłowanie do wielkich słów i gestów, niezawsze jednak uświadamiała sobie, że te środki nie wystarczają do osiągnięcia zamierzonych celów.

Już minister Skrzyński nieraz z powodzeniem starał się wydobyc politykę zagraniczną z tej atmosfery. Na przeskodzie jednak temu stały wewnętrzne polityczne stosunki.

Przewrót Marszałka Piłsudskiego trudności te usunął i nie będą już one hamowały pracy ministra Zaleskiego.

Pierwszą próbą będzie Genewa. Tam się również okaże czy polska polityka zagraniczna potrafi scharmonizować swoje postulaty z możliwościami jakie daje polityka europejska.

Projekt wciągnięcia Rosji do Ligi Narodów.

LONDYN, 28.VII. (Pat.) W mowie wygłoszonej w Oksfordzie hr. Grep powiedział między innymi, że ogólne rozbrojenie jest w ogromnym stopniu utrudnione przez politykę Rosji sowieckiej i dlatego byłoby wskazane, aby jeśli Niemcy wstąpią do Ligi Narodów i Rosja pozostanie w ich ślady.

Idea Locarno w Niemczech.

BERLIN, 28.VII. (Pat.) Nowozałożony Związek porozumienia międzynarodowego publikuje odezwę nawołującą do kontynuowania polityki rozporządzonej w Locarno.

Związek dopatruje się możliwości stworzenia nowej orientacji umysłowej dopiero po ogólnym rozbrojeniu. Osiągnięcie tego stanu jest możliwe przez pogłębienie idei pokoju i solidarności ludów jakoteż przez współpracę gospodarczą.

Tryumf Poincarego.

PARYŻ, 28.VII. Pat. Dzienniki podkreślają, że większość jaką uzyskał wczoraj rząd w Izbie Deputowanych, jest niebywała.

Sądzą naogół, że program finansowy nowego rządu odpowiada całkowicie potrzebom chwili bieżącej.

Sejm i Rząd.

(Tel. od wł. koresp. z Warszawy)

Ostatnie obrady Sejmu i Senatu.

Zakończenie obecnej sesji parlamentarnej przedstawia się następująco: w piątek odbędzie się posiedzenie Sejmu, na którym będzie omawiany szereg drobniejszych spraw, które muszą być załatwione przed ferjami i przejść jeszcze przez obrady Senatu.

W piątek i sobotę obradować będzie również Senat, który ma załatwić ustawy o zmianie Konstytucji i pełnomocnictwach.

W przyszły wtorek, t. j. trzeciego sierpnia zbiera się na ostatnie posiedzenie Sejm, który załatwi poprawki, zaproponowane przez Senat a dotyczące zmian konstytucyjnych.

Przewiduje się, że 5 sierpnia obie izby ustawodawcze zakończą swe obrady przed ferjami.

Uzgodnienie poprawek Senatu do ustawy o zmianie Konstytucji.

Wczoraj po południu obradowała komisja porozumiewawcza, wyłoniona w Sejmie i Senacie specjalnie dla porozumienia w sprawie poprawek w ustawie, zmieniającej Konstytucję.

Uzgodniono szereg poprawek komisji senackiej jednak tylko natury stylistycznej.

Komisja zbierze się jeszcze w nadchodzący czwartek po południu.

Likwidacja Ministerjum Robót Publicznych.

W tych dniach odbyła się w Ministerjum Robót Publicznych konferencja prasowa, na której min. Broniewski zapoznał przedstawicieli prasy z całokształtem dotychczasowej działalności Ministerjum i przedstawił powody, dla których Ministerjum będzie zlikwidowane.

Jak wiadomo, po zlikwidowaniu Ministerjum Robót Publicznych powstanie Ministerjum Komunikacji, które poza kolejami żelaznymi zogniskuje w sobie sprawy, dotyczące żeglugi powietrznej i rozbudowy dróg wodnych.

Ustawa lotnicza.

Dowiadujemy się, iż projekt ustawy lotniczej został już całkowicie opracowany i w przyszłym tygodniu po konsultacji prawnej przesłany będzie do Rady Ministrów.

Projekt, który opracowało Ministerjum Kolei, zawiera 95 art. Ustawa uwzględni obszernie wszystkie potrzeby lotnictwa i zawiera odnośne normy i przepisy, których konieczność wykazała praktyka życiowa na zachodzie.

Pozatem projekt polski zawiera cały szereg przepisów i artykułów, których niema w ustawach lotniczych innych państw. Są to artykuły oryginalne, regulujące dokładnie odpowiedzialność cywilnych towarzystw żeglugi powietrznej oraz przepisy, dotyczące działu przewozowego.

Opracowanie tej ustawy ma poważne znaczenie dla rozwoju cywilnego lotnictwa w Polsce.

Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu.

Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu wyznaczono na 30 lipca między innymi przewiduje: Sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Najwyższej Izby Kontroli Państwa za r. 1924 i sprawozdanie komisji skarbowej w sprawie samoistnego podatku wyrównawczego dla pokrycia deficytów budżetowych gmin wiejskich b. zaboru rosyjskiego 1926 r., wniosek klubu ukraińskiego w sprawie votum nieufności dla wice-marszałka Dąbskiego oraz sprawozdanie komisji konstytucyjnej o wnioskach poselskich w sprawie rozwiązania Sejmu. (Pat.)

Kupujcie
Kurjer Wileński

Życie gospodarcze.

Zagadnienia gospodarcze w prasie.

Organizacja eksportu. — Polityka cen. — Nasz aparat kredytowy, a polityka zagraniczna. — Bank Polski, a zanik kredytu. — Najbliższe zadania gospodarcze.

W chwili obecnej nader aktualną jest sprawa organizacji naszego eksportu. Sprawie tej poświęca szereg ciekawych uwag poznawskie czasopismo „Kupiec”.

Między innymi czytamy tam:

„Polska, dzięki szczególniejszemu położeniu gospodarczemu i finansowemu, zdana jest przez dewszystkiem na eksport, jako chwilowo jedyne źródło automatycznego przepływu waluty obcej. Ze złoty polski, mimo tak silnych wstrząsów, jakie od roku chronicznie przeżywa, nie spadł niżej jeszcze, zawdzięczamy naszemu aktywnemu bilansowi handlowemu, który nie tylko zdołał pokrywać co miesiąc koszty importu, ale nawet jeszcze umarzać powoli niedobory bilansu z r. 1924 i pierwszych ośmiu miesięcy roku 1925.

Aby jednak handel nasz eksportowy mógł pełnić nadal swoje zadanie, musi ulec prawdziwej organizacji i od samego początku stanąć na tych podstawach, na których stoi eksport innych państw.

Obecna chwila jest do tego bardzo odpowiednią, gdyż teraz właśnie odbywa się reorganizacja przemysłu i handlu, tak w obrębie wewnętrznym poszczególne państw, jak i w obrębie międzynarodowym. Konjunktura jest o tyle jeszcze dogodniejsza, że przedwojenne tradycje handlowe zostały zerwane, a teraz wszyscy regulują nanowo swoje stosunki handlowe z zagranicą. Przyjemnie decydującą rolę odgrywa najkorzystniejsza pod względem jakości towaru, jego ilości oraz warunków dostawy i zapłaty, oferta.

Jednak stają nam na przeszkodzie dzisiejsze warunki ekonomiczne naszego państwa, utrudniające udzielanie odbiorcom zagranicznym i zamorskim dogodnych warunków kredytowych. Dlatego też potrzebna jest temu intensywniejsza praca organizacyjna naszego handlu eksportowego.

Ekspansja eksportu naszego przemysłu fabrycznego i rolniczego zawisa od uregulowania pomyslnego rozwiązania tych trzech postulatów:

- a) finansowania handlu wywozowego,
- b) utworzenia jednolitej organizacji wywozowo-kupieckiej,
- c) pomocy rządowej dla handlu wywozowego”.

Inaczej ustosunkowuje się do kwestii eksportu p. Henryk Tenebaum, redaktor „Przeglądu Gospodarczego”.

Stwierdziwszy, iż obecnie nasze zagadnienia gospodarcze są rozważane pod kątem widzenia kooperacji europejskiej, oraz że tylko właściwy stosunek cen polskich do cen światowych daje rekojmie aktywności naszego bilansu

handlowego i bilansu płatniczego pisze on:

„Dopiero zdobyte na rynku wewnętrznym doświadczenia i nalogi koordynacyjne mogą doprowadzić do usunięcia anomalij płynących z konkurencji przedsiębiorstw polskich na rynkach zagranicznych. Historia doświadczeń w innych krajach wskazuje wyraźnie na to, że dopiero po koordynacji wewnętrznej następowala koordynacja przy ekspansji zagranicznej.

Wywóz zorganizowanych gałęzi przemysłu jest i będzie niewątpliwym dowodem, że polityka cen organizacyjnej przemysłowej układa się w ramach rządowego programu polityki cen”.

P. Tenebaum m. in. podkreśla, iż niedomaganiem naszego życia jest zbyt luźny związek naszego aparatu kredytowego z aparatem kredytowym świata, poczem zeznacza:

„Im więcej kapitału zagranicznego przypłynie do nas lożykami prywatnymi, tem ważniejsze staje się dla nas uniezależnienie centralnej instytucji kredytu długoterminowego dla rolnictwa i dla instytucji municypalnych. Na tę ostatnią drogę już wkroczonego przez pożyczkę Ulena. Pan Minister Skarbu zdaje sobie sprawę z tego, że pożyczka zagraniczna musi być użyta na cele inwestycyjne i że na taką Polskę może tylko liczyć. Otróż uzyskanie kapitału dla powiększenia kapitału akcyjnego Banku Polskiego służyłoby dla powiększenia kapitału obiegowego, czego celowość nie jest kwestją bezsporną. Są ekonomici zarówno zagraniczni jak i polscy, którzy twierdzą, że obieg w Polsce jest w tej chwili wystarczający i że jego powiększenie drogą uzyskania pieniędzy zagranicznych mogłoby tylko pokrzyżować tę politykę cen, jaką Pan Minister Skarbu umieścił w swym programie”.

W tej samej materji zamieszcza krakowski „Nowy Dziennik” następujące uwagi:

„Przeżytną dysproporcją między stosunkowo pokaźnym kapitałem zakładowym Banku Polskiego, a bardzo skromnymi jego obrotami jest brak rezerwy kruszcowo-walutowych. Podeszły do innych banków emisyjnych rezerwy te kilkakrotnie, lub nawet kilkanaściekrotnie przewyższają kapitał zakładowy, to u nas rezerwy te do niedawna zupełnie prawie nie istniały a obecnie są bardzo skromne, tak iż jedynym pokryciem obiegu banknotów jest sam tylko kapitał zakładowy. Miara umyślnych skutków tego stanu jest fakt, że gdy przed wojną obieg pieniężny na ziemiach polskich przedstawiał wartość 350 milionów dolarów,

wczasów letnich, tymczasowy zarząd zwołał Walne Zgromadzenie, by oddać losy tego nowonarodzonego dziecica w ręce godne, które poprowadzą instytucję na wyżyny. Ciężka to będzie praca i żmudna, ale największa — rozkosz leży zawsze w poczuciu spełnienia przyjętego na siebie obowiązku.

Wypełniając właśnie ten obowiązek, tymczasowy Zarząd podaje do ogólnej wiadomości rezultat dotychczasowych prac. Zrobiliśmy zapewne najłatwiejszą część przypadłej nam w udziale pracy. Czekamy nas teraz o wiele trudniejsza; ufamy, że społeczeństwo wileńskie poda nam swoje ręce. A jeśli to nas zawiedzie — nie upadniemy na duchu — lecz raczej każda przeszkoda zostanie przez nas przezwyciężona, czy później zdobyta. Posiadamy jeden środek niezawodny: zapal do pracy w naszym dziele.

A zapal „tworzy cudy”.

My w ten cud wierzymy!

Dr. Tadeusz Szeligowski,

P. S. Podaje się niniejszem do wiadomości, że zapisy na członków Towarzystwa przyjmuje od dnia 1-go sierpnia 1926 roku, p. Bojobowicz w firmie Blok i Brun, ul. Mickiewicza 31, w godzinach od 3—5 pop. Zgłaszać się można telefonicznie (Nr 875) oraz pisemnie.

Tymczasowy Zarząd T-wa.

to obecnie wynosi on tylko 455 milionów złotych, czyli 50 milionów dolarów, a więc 7 razy mniej niż przed wojną.

Emisja banknotów jest zaś najważniejszą funkcją Banku i ona to umożliwia mu uprawianie czynności kredytowych. Następnym małym obiegiem pieniężnym jest więc zanik kredytów, udzielanych życiu gospodarczemu”.

A oto konkluzja, do której dochodzi autor powyższych uwag:

„Wynika stąd, że z końcem 1925 r. rozporządzało życie gospodarcze zaledwie piątą częścią kredytów, jakie miało przed wojną. Nic więc dziwnego, że w tej ciasnocie kredytu życie gospodarcze się dusi a stopa procentowa musi osiągnąć tak olbrzymią wysokość.

Punktem wyjścia dla sanacji tego fatalnego stanu rzeczy musi być przyciągnięcie do kraju kapitału zagranicznego i zwiększenie rezerw walutowych B. Polskich, co pozwoli mu na zwiększoną emisję banknotów i na znaczenie liberalniejsze udzielenie kredytu zdrowym i zasługującym na kredyt przedsiębiorstwom”.

Kwestji sanacji naszych stosunków gospodarczych poświęca również artykuł „Nowy Kurjer Polski”.

Omawiając wysiłki rządu w zakresie stabilizacji złotego i równowagi budżetu, autor artykułu dr R. stwierdza:

„Zapowiedź opracowania programu budżetowo-gospodarczego na okres trzyletni da możliwość podzielenia zadania na serje prac, dokonywanych kolejno. Równorzędność troskliwości o podniesienie wytwórczości rolniczej, przemysłowej, wreszcie o rozwój komunikacji, ułatwiającej wymianę — zapewni równowagę, harmonię rozwoju. Zapewne, „nie odrazu Kraków zbudowany” — zniszczenia wojny, inflacja i lekomyślna gospodarka, nie odbudujemy z dnia na dzień — ale brak frazeologii i szumnych zapowiedzi w oświadczeniu rządu, budzi zaufanie, że kładziemy fundamenty pod budowę trwałą. „Rząd pracy”, pracy twardej, uczciwej, a stanowiącej podstawę życia i dobrobytu każdej jednostki i każdego społeczeństwa” — może liczyć na poparcie całego społeczeństwa, zmęczonego i znużonego demagogją. Apel do narodowego sumienia i dumy, aby stał się przykładem „nowego rozwiązania trudności i przekreślenia błędów” — spotka się z pełnym zrozumieniem i uznaniem”.

Istotnie, sytuacja ekonomiczna, a zwłaszcza finansowa Polski, która ostatnio uległa znacznej poprawie, świadczy, iż wchodzimy wreszcie na drogę trwałej sanacji naszego życia gospodarczego.

M. G.

Kronika krajowa.

Projekt zmiany statutu Banku Polskiego.

(Telef. od wł. kor. z Warszawy).

W przyszłym tygodniu ma się odbyć zebranie Rady Nadzorczej Banku Polskiego, które zajmie się zmianą statutu Banku.

Zmiana ta ma pójść w kierunku powiększenia kapitału akcyjnego banku oraz w kierunku zasad

pokrycia złotowego i dewizowego banknotów.

Powyższe zmiany mają wprowadzić pewną elastyczność w statucie banku i przystosować go bardziej do wymagań naszego życia gospodarczego.

Zmiany, uchwalone przez Radę Nadzorczą banku, będą następnie rozpatrzone przez nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy, które się zbierze po terminie 3 tygodniowym.

Po zaaprobowaniu tych zmian przez nadzwyczajne walne zgromadzenie będą one zatwierdzone dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej i w ten sposób wprowadzone w życie.

Kronika miejscowa.

Zaliczki na podatek obrotowy.

Ministerjum skarbu przypomina, że odroczony termin płatności (bez pobrania kar za zwłokę i odsetek za odroczenie) zaliczki na podatek od obrotu za pierwszy kwartał 1926 r. upływa z dniem 31 lipca r. b.

Przy płatności tej zaliczki nie ma zastosowania 14-dniowy ulgowy termin.

Niedotrzymanie terminu pociągnie za sobą utratę prawa do korzystania z ulg przy spłacie dalszych zaliczek.

Leży więc w interesie płatników uiścić zaliczkę na pierwszy kwartał roku bieżącego, ściśle w oznaczonym terminie, gdyż z dn. 1 sierpnia rb. władze skarbowe przystąpią do bezwzględnej egzekucji tak zaliczki za pierwszy kwartał, jak również i za drugi z pobraniem kosztów egzekucyjnych oraz kar za zwłokę, licząc od ustawowych terminów płatności, t. j. od dnia 15-go maja i 15-go lipca r. b.

Deficyt w budżecie miejskim.

Przy sporządzaniu budżetu na lipiec, stwierdzono, że deficyt magistratu dosięga 120.000 zł. i powstał wskutek nieprzewidzianego zmniejszenia się wpływów podatkowych.

Stan zaległości najlepiej ilustrują cyfry następujące. Na 3.190.000 zł. wyznaczonych podatków do dn. 1 bm. wpłynęło 2.547.864 zł. zaledwie. Deficyt ten magistrat zamierza pokryć przez odpowiednie zmniejszenie pozycji rozchodowych.

Z Giełdy Warszawskiej w dniu 28-VII r. b.

I. Waluty		
	sprzedaż	kupno
Dolary St. Zjedn.	9,05	9,04
Funty szterlingi	44,34	44,30
Franki franc.	22,30	22,25
— szwajc.	176,55	177, —
Marka niem.	—	—
Korony czeskie	27, —	27,07
Łaty łotewskie	—	—
Liry włoskie	28,80	28,87
Leje rumuńskie	—	—

II. Monety	
Ruble złote	4,85
Ruble srebrne	3,25

Na czarnej giełdzie w Wilnie dnia 28-VII płacono za dolar 9,10

R. TOJBIN

Wilno, ul. Zamkowa Nr 24 naprzeciw kościoła św. Jana
Wielki wybór zegarków, złotych i srebrnych wyrobów oraz platerów. Przy sklepie pracownia zegarków, jubilerska i grawerska.
Ceny umiarkowane.
KUPNO: złota, srebra i rogichd kamieni. Ceny najwyższe.

Życie zawodowe.

Zmniejszenie się bezrobocia w Wilnie.

W stosunku do ubiegłego tygodnia stan bezrobotnych na terenie Wileńskiego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w bieżącym tygodniu zmniejszył się o 236 osób. Fakt ten należy wytlumaczyć znacznym zapotrzebowaniem robotników ze strony firm leśnych.

Z Obwodowego Funduszu Bezrobocia.

W myśl ustawy z dn. 18 lipca r. b. wszyscy pracodawcy, zatrudniający ponad 5-ciu robotników winni składać co miesiąc określoną kwotę na rzecz obwodowego biura funduszu bezrobocia.

Termin wpłacania składek za miesiąc ubiegły już minął, a jednak jeszcze duża ilość pracodawców nie spełniła swego obowiązku. Zarząd obwodowego biura funduszu bezrobocia wzywa wszystkich opieszdałych do wpłacenia zaległości. W przeciwnym bowiem wypadku sprawa będzie przekazana do Komisarzy Rządu na miasto Wilno, celem pociągnięcia winnych do odpowiedzialności w drodze administracyjno-karnej (areszt do 3-miesiący lub 1000 zł. kary).

Zatarg na fabryce tkaniny drzewnej.

Onegdaj robotnicy fabryki tkaniny drzewnej p. Sobeckiego (ul. Szepetykiewej) zwrócili

się do Komisji Okręgowej Związków Zawodowych z prośbą o interwencję przy załatwieniu trwającego zatargu.

W tym ze dniu sprawa zatargu miała być rozpatrywana w Inspektoracie Pracy, lecz p. Sobecki sam się zjawił, a przysłał pełnomocnika, niedokładnie obeznanego z biegiem sprawy, wobec czego ponowne posiedzenie dla załatwienia tego zatargu zostało wyznaczone na poniedziałek dnia 2 sierpnia r. b.

Strajk w szlifiarni szkła.

W szlifiarni szkła Riezenberga przy ul. Wielkiej 39 wybuchł strajk.

Z powodu dotychczas otrzymanych bardzo ciężkich prac, robotnicy zażądali podwyżki o 100 proc.

W dniu 30 b. m. sprawa ta będzie rozpatrywana przez p. inspektora pracy.

Pomoc doraźna dla bezrobotnych pracowników fizycznych.

W piątek dnia 30 bm. biuro Obwodowego Funduszu Bezrobocia przystąpi do wypłacania zasiłków w drodze pomocy doraźnej bezrobotnym pracownikom fizycznym. Ogółem uprawnionych jest do pobierania zasiłków 962 osoby, którym wypłaconych będzie 10800zł.

Święciany.

Społeczeństwo wujadek niecierpliwi się, że po wypadkach majowych, będących podłożem do obalenia zginiłymi i korupcji, jaką wprowadzali rządy poprzednie — sanacja nie dotarła do Święcjan, jakkolwiek gdzieś zająrała.

Za dobrych świętej pamięci czasów los opatrznici obdarzył Święciany starostą p. Żórawskim. Dużo nie potrzebują rozwozić się na temat, co znaczy Starosta na kresach. Ten, kto zna stosunki tujsze, doskonale pojmuje, jak to wygląda, ten zaś, kto nie zna, niech wie, że pan Starosta jest to pan życia i śmierci. Jakkolwiek wydawałoby się, że dziś nale'y to do przeszłości, jednak tak nie jest.

W połowie maja, kiedy prowincja nie wiedziała po czyjej stronie zwycięstwo, p. Żórawski, na zmianę to w Starostwie, to u siebie w mieszkaniu urządzał poufne narady przy współudziale wyłączonej endecji, sam bowiem jest wyznaniowcem tej partii, między innymi znanego faszysty na bruku Święciańskim p. Czapkiewicza, Dyrektora Gimnazjum Państwowego im. Józefa Piłsudskiego, który nazwę tego Gimnazjum, a było to w kwietniu, koniecznie chciał zmienić, ażeby tych murów Imię Józefa Piłsudskiego „nie plamiło”.

Łatwo się domyślić nad czym toczyły się debaty... (przedstawicieli Związku Strzeleckiego tam nie było). Dalei — Związkowi Strzeleckiemu nie udziela się zezwolenia na przedstawienia i organizacyjne zebrań — reguluje to dopiero nakaz Województwa. Na wnoszonych podaniach do Starostwa przez ten ze Związek, p. Starosta Żórawski nakłada rezolucję „w jakim języku będzie odegrane przedstawienie”.

Mało tych szczyk. P. Starosta porównywa Związek Strzelecki z „Rytasem” i innemi żydowskimi stowarzyszeniami. Z Prezesem Związku i Komendantem Obwodu p. Starosta „kiedy nastąpi odpowiednia pora” ma załatwić się „poufnie”. Niewygodnych sobie ludzi jakoś się usuwa. P. Żórawski organizacji „Strzelca” jest niechętny i stara się w tym — ze ducha wpływać na otoczenie, dlatego też pewna część inteligencji biernie odnosi się do organizacji strzeleckiej.

Dziwne doprawdy stanowisko p. Starosty jako takiego i jako Przewodniczącego Rady Powiatowej Przystosobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego w stosunku do organizacji Strzeleckiej, jedynej organizacji przystosobienia wojskowego na terenie powiatu, jak i wogóle do prac w p. w. młomo, że wysiłek całego społeczeństwa i Rządu podąża aby stworzyć silną Obronę Krajową; szczególnie, powiedziałbym, tu, gdzie sąsiadujemy z niechętnym sąsiadem, wysiłek Starosty powinien być jaknajdalej idący. Niestety tak nie jest. Organizacje same muszą się starać o boisko i urządzenie tegoż, o

Wczoraj we środę dn. 28 b. m. Syndykat Dziennikarzy Polskich w Wilnie otrzymał od posta nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego królestwa Węgier w Warszawie, p. Belitski, podziękowanie za opiekowanie się wycieczką klubu dziennikarzy, literatów i publicystów węgierskich „Patria” podczas jej pobytu w Wilnie w dn. 9 bm.

Zapotrzebowanie na robotników.

Do Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy wpłynęło zapotrzebowanie na 100 robotników na wyjazd do st. Bohdanowo (puszcza Wieszewska) do obrabiania drzewa.

Zakwalifikowanie robotników rolnych na wyjazd do Francji.

Podczas ostatniej rekrutacji robotników rolnych na wyjazd do Francji, która odbyła się w Wilnie dnia 27 bm. zakwalifikowano na wyjazd z powiatu wileńskiego trockiego i m. Wilna 35 robotników rolnych.

Wiec w sprawie bezrobocia.

W niedzielę dnia 1 sierpnia r. b. o godz. 12 m. 30 w Sali Miejskiej komisja okręgowa związków zawodowych urzędu wiec w sprawie walki z bezrobociem. (k)

sprzęty sportowe i tp. Powołana do tego właściwie celu Radę nie obchodzi, a odwrotnie ciągnie z organizacji tych korzyści w postaci 40 proc. zysku od dochodu z imprez sportowych i lekkoatletycznych.

W tych naszych „zapadłych kątach” to, czego nie zainicjuje i nie rozporocznie Starosta, a góry musi być przygotowane na fiasko i niepowodzenie. Naprzykład. Pewne grono ludzi, które wczuło się w miejscowe bołaczki, przyszło do przeświadczenia, że w Święcjanach należy budować dom ludowy, brak którego dotkliwie się odczuwa. Sprawa ta poruszona była w miejscowej prasie. Otwarta została lista składek. Zaproszono Starostę, Wydział Powiatowy Magistrat. Ale sprawa stanęła na martwym punkcie. A dlaczego? Bo inicjatorem nie był p. Starosta, a p. Odyniecki, czy też p. Ozdzyński. Inaczej natomiast ma się sprawa z Towarzystwem Dobroczyńności. P. Starosta uległ kilku miejscowym dewotkom — którym właściwie nie leży na sercu doniosłość i cel Towarzystwa, a intratne posady w Towarzystwie — zwołał „z urzędu” organizacyjne zebranie wszystkich kierowników urzędów i obywateli zemskich, wyłonił Zarząd pod honorowym przewodnictwem i proktorem swojej małżonki pani Starosty i już działalność rozpoczęła. 31 VII urzędują Towarzystwo wielką zabawę w strojach bałowych, w majątku Cyrklicki, Towarzystwo zorganizowane. Honorowe stanowiska obsadzone. Składki i ofiary wpływają, tylko niestety praca realna — niesienie pomocy ubogim i biednym — niewidoczna.

Istniejąca od wojny i prosperująca z wielkim powodzeniem — dzięki niestrudzonej pracy p. Krasowskiej i p. Radziszewskich — jedyna polska biblioteka na Święcjanach, krzewiąca oświatę na niedawno odczyszczonych rubieżach, korzystająca z bezpłatnego lokalu Wydziału Powiatowego i będąca popieraną przez wszystkich dotychczasowych Starostów — szczególnie przez p. Zabierzowskiego — obecnie przez p. Żórawskiego została wyrzucona ze skromnego pokoju, nikomu napewno niepotrzebne, co jest zupełnie zrozumiałe, skoro tyle lat pokój ten był oddany pod bibliotekę i czytelnie. Kilka tysięcy tomów książek przeniesiono gdzieś do skromnego mieszkania bibliotekarki. Czy p. Starosta zastanowił się, jaką krzywdę wyrządził społeczeństwu przez to? Chyba nie.

Niemniej charakterystyczny fakt a mianowicie: w jaki sposób p. Starosta Żórawski przeprowadził u siebie redukcję nie po myśli zarządzenia Min. Spraw Wewn., czem bezwzględnie powinno się zająć Województwo. Przedstawił do zwolnienia urzędnika p. Dobrowolskiego, człowieka zasłużonego dla Polski, jak w latach niewoli, tak i w czasie rewindykacji ziem Północnych, człowieka pozostającego bez środków do życia. Zwolnia p. Jozefowiczównę, osobę pracowitą, skromną i cichą, niemającą również środków do życia. Zatrzymuje się natomiast ludzi mogących żyć bez posad, ludzi mających poza biurem środki do życia, jak pp. Piekutowski, Hulewicz, Gajewski, Przędzomski, Aulicha, Żelubowska.

A gospodarka powiatowa nie domaga, administracja, ten ważny organ dla życia społecznego, kuleje, ale to p. Starostę Żórawskiego mało obchodzi.

O, sanacja, najrychleż zawiataj do nas!

(Bis).

Sklep materiałów piśmiennych

J. ARKINA, WILNO
Wileńska 32 i Św. - Jańska 6.

Przyrządy do łowienia ryb.
Latarnie papierowe i fajerkwki.
Szczyorki i nożyczki.
Latarki elektryczne i baterje.

Telefon redakcji i administracji Nr. 99, czynny od godz. 9 rano do 10 wiecz. Telefon nocny od godz. 10 wiecz. do 4 rano Nr. 8-93.

KRONIKA.

Czwartek 29 lipca
Dziś: Feliksa Pap.
Jutro: Donatyli M.

Teatr i muzyka.

Teatr Polski (sala „Lutnia”)
Dziś ukaże się po raz 5-ty głosna komedia Verneilla „Orzeł czy reszka”, w przekładzie Z. Kleszczyńskiego...

dził letnie, praktyczne wykłady dla swoich uczniów z dziedziny weterynaryjnej praktycznej i teoretycznej...

WOJSKOWA

Ewidencja oficerów. W tych dniach wchodzi w życie przepis regulujący sprawę ewidencji oficerów. Przepisy te, regulujące kwestię tak zasadniczej dla korpusu oficerskiego wagi, ułatwiają z jednej strony władzom i dowództwom...

Z przeglądu poborowych w pow. Wil.-Troickim. Do przeglądu poborowych rocznika 1905 w pow. Wileńsko-Troickim stawilo się 1940 osób, z których otrzymało kategorię A (zdolnych do służby wojskowej) — 1142, kategorię B (czasowo niezdolnych do służby wojskowej) — 333, kategorię C (zdolnych do pospolitego ruszenia z bronią) — 260, kategorię D (zdolnych do pospolitego ruszenia bez broni) — 112, kat. E (zupelnie niezdolnych do służby wojskowej) — 81.

OSOBISTE.

Zastępca starosty na pow. Mołodeczański. Władze wojewódzkie mianowały zastępcą starosty na powiat Mołodeczański p. Antoniego Salmonowicza...

Urlop Naczelnika Wydziału Budżetowo-Gospodarczego. Naczelnik Wydziału Budżetowo-Gospodarczego wyjechał na urlop. Zastępuje go Naczelnik Rachuby p. Leon Gumowski.

Wyjazd Konserwatora przy Urzędzie Wojewódzkim do Trok. Konserwator przy Urzędzie Wojewódzkim prof. Jerzy Remer wyjeżdża dzisiaj do Trok w sprawie ruin tamtejszego zamku, jak też w sprawie kościoła parafialnego w Nowych Trokach...

SPRAWY SZKOLNE.

Czyn godny naśladowania. Dyrektor szkoły rolniczej w Bukiszkach p. Jeleniewski wprowadził...

zdolne do służby wojskowej 69 osób.

Komisje dodatkowe dla poborowych, którzy nie stawili się w swoim czasie odbywać się będą nadal co 2 tygodnie. (k)

Projekt odbudowy kościoła św. Ignacego. Komitet odbudowy kościoła św. Ignacego w Wilnie przedłożył do zatwierdzenia Konserwatorowi przy Urzędzie Wojewódzkim projekt odbudowy kościoła, wykonany przez architekta Pawła Wedziagolskiego.

Sluszne zarządzenie. Dowództwo Obozu Warownego Wilno zabronilo osobom wojskowym na terenie m. Wilna kapać się bez kostiumów kąpielowych. W tym celu specjalne komisje kontrolne będą obchodziły miejsca kąpielowe i winnych przekroczenia niniejszego zarządzenia będą pociągaly do odpowiedzialności. (k)

SPRAWY ROBOTNICZE.

Z Uniwersytetu Robotniczego. Przy klubie robotniczym Związek Zawod. rozpoczęły się już od paru dni wykłady dla robotników języka francuskiego, niemieckiego i polskiego. (k)

OPIEKA SPOŁECZNA.

Z posiedzenia komisji odwoławczej dla inwalidów. Onegdaj w lokalu Sądu Okręgowego odbyło się posiedzenie komisji odwoławczej dla inwalidów.

W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele Sądu, przedstawiciele opieki społecznej przy Urzędzie Wojewódzkim, przedstawiciele wojskowości, oraz lekarze - eksperci.

Z 20 rozpatrzonych spraw bardzo znikomą ilość (2-3) załatwiono przychylnie dla petentów. (k)

Ofiarność urzędników państwowych. Urzędnicy policji państwowej w województwie nowogrodzkim, chcąc przyjąć z pomocą bezrobotnym miastu Wilno, zebraли posród siebie z górą 3 tys. złotych.

Suma ta w dniu wczorajszym została przekazana do Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie i zostanie w tych dniach wypłacona tym bezrobotnym umysłowym pracownikom, których potrzeby nie zaspokoili fundusz bezrobocia podczas ostatniej wypłaty. (k)

O pomoc doraźną. W ostat-

nich czasach daje się zauważyć, że do urzędów opiekuńczych, znacznie się zwiększyła liczba podań od osób, ubiegających się o pomoc doraźną. (k)

SPRAWY ŻYDOWSKIE.

Przed wyborami do wyznaniowej gm. żydowskiej. W tych dniach przyjeżdża do Wilna p. Adelsberg, urzędujący przy Minist. Wyzn. Relig. i Oświec. Publicz., który odbywać będzie konferencję z p. Wojewodą w sprawie zorganizowania wyborów do wyznaniowej gm. żydowskiej.

RÓŻNE.

Reduta wyjeżdża do Grodna. Jak się dowiadujemy Reduta zawarła kontrakt z miastem Grodnem na sezon teatralny w 1926 r. Dzisiaj kierownik Administracji Reduty p. Jerzy Kossowski jedzie do Grodna w celu ostatecznego omówienia kontraktu. (n)

Gdzie bawi Reduta Wileńska. Wileńska Reduta bawi obecnie na Śląsku Cieszyńskim w Cieszynie; w pierwszych dniach sierpnia wystawi dwukrotnie w Krakowie na Zamku Wawelskim „Księcia Niezłomnego” z Osterwą w roli głównej, poczem prawdopodobnie wyjedzie na Pomorze. (n)

Cechowanie drzewa literami rosyjskimi. Na st. Jaszny żydowskie firmy leśne Baranowskiego i Cocha używają cech z literami rosyjskimi. Oznaczone w ten sposób drzewo eksportują do Anglii. To też nie dziwne, że Anglię często gęsto uważają Wilno za miasto, należące do Sowie-tów. (x)

Nowe mapy. Oddział Sztuki w Urzędzie Wojewódzkim opracował mapy powiatowo zabytków architektonicznych Województwa Wileńskiego i Województwa Nowogrodzkiego, które to mapy zostaną w najbliższym czasie rozesłane po poszczególnych starostwach dla orientacji w zabytkach, podlegających opiece prawa w danym powiecie. (n)

Nowe znaki ostrzegawcze. Na trakcie oszmiąńskim zostały postawione nowe znaki ostrzegawcze dla automobilów i tablice z przepisami ruchu kołowego i pieszego. (n)

Wędrowny cyrk w Województwie Wileńskim. Wojewódz-

two wileńskie udzieliło zezwolenia panu Konstantemu Markowskiemu (Połocka 52) na urządzenie na terenie Województwa Wileńskiego przedstawień o charakterze produkcyjnym akrobacyjno-cyrkowych, sztuk magicznych i występów komicznych. Przedstawienia te odbywać się będą pod gołym niebem. (k)

Nowa spółka wodna. W Brasławiu została zorganizowana nowa Spółka Wodna, mająca na celu regulację rzeki Drui, oraz pracę nad obniżeniem poziomu wód w jeziorach Drywiata, Nowiata, Strusto, Snudy, Cna, Niespisz i innych. (n)

Z PROWINCJI.

Naprawa szos. Wydział Budowy Dróg przy Urzędzie Wojewódzkim rozpoczął naprawę dróg na trakcie oszmiąńskim i wilkomirskim. Również brukować się będzie trakt połocki. Wogóle przystępuje się do remontu całego i traktu oszmiąńskiego. Prace postępują w miarę wpływania odpowiednich kredytów Dyrekcji Robót Publicznych. (n)

Z POGRANICZA.

Bolszewicka straż graniczna-niezadowolona. We wsi Leszko (po stronie bolszewickiej), położonej naprzeciw Leonpola (pow. Brasławski) wybuchł ogromny pożar. Jak się dowiadujemy, miejscowi chłopcy już od dłuższego czasu w rozmaity sposób wykazywali swe niezadowolenie z grabieżi, jakich dokonywała graniczna straż bolszewicka. Mszcząc się za wykazywane niezadowolenie, straż graniczna podpaliła w dniu 26 b. m. wieś, która doszczętnie spłonęła. (k)

WYPADKI I KRADZIEŻE.

w Wilnie.

Skutki częstych sprzeczek. Między matką a synem Czystowem odbywała się często sprzeczka; w rezultacie wczorajszej sprzeczki syn Dymitr chwycił za siekiere i przeciął matce arterię prawej ręki. Nieszczęśliwa brocząca krwią odwieziono do szpitala św. Jakóba. (x)

Nieszczęśliwe wypadki. Nocy ub. pomiędzy g. 1 a 2-gą na trzecim klm. od Wilna na trakcie Lidzkim, taksometr prowadzony przez szofera Henryka Zapasińka (Połocka 17) wpadł do rowu wskutek czego szofer i znajdująca się w taksometrze Jadwiga Naumowiczówna, (Beliny 14) — ulegli ogólnemu potłuczeniu się. Przyczyna narazie nie ustalona. Zapasińka i Naumowiczównę przewieziono do szpitala św. Jakóba.

W dniu wczorajszym szofer Jeliński jadący ul. Kalwaryjską przejechał 2-letnie dziecko Fajac Kaca, które w stanie ciężkim odwieziono do szpitala żydowskiego. (x)

Dn. 27 bm. przez pociąg zdążający z Lidy do Wilna o g. 7 m. 40 na czwartym kilometrze od Wilna został przejechany Justyn Salewicz, lat 45, (Krzywa 31).

Zatrzymanie. Dn. 27 bm. przez wyw. Ekspoz. Siedziej przy ul. Jakóba Jasińskiego został zatrzymany znany złodziej mieszkający l.ck Szmulewicz (Lidzki zauł. 3), oraz kochanka jego Rejza Perelstajin (Trocka 8), przy której znaleziono 4 wytrychy. (k)

Kradzieże. Dn. 27 b. m. za pomocą wyjścia szyby w oknie, dokonano kradzieży bielizny i ubrania u Wincenty Borkowskiej, (Majowa 22). Wartość skradzionych rzeczy wynosi 600 zł.

Na prowincji.

Zatonięcie. Dn. 25 bm. Paulina Wojcienowiczówna lat 15, zam. w Mejluszkach gm. trockiej, wypadła z czółna i utonęła. Trupa po godzinie wydobyto.

Dezercer i złodziej w jednej osobie. W nocy z 23 na 24 b.m. w maj. Izabelino gm. mejszagolskiej z pastwiska skradziono na szkodę Henryka Wierszy — klacz wart. 300 zł. Wstępne dochodzenie ujawniło, iż kradzieży dopuścił się zbłądziły z Litwy żołnierz litewski Andrzej Bohdanowicz, który w ciągu kilku dni przebywał w okolicy tego majątku.

Na tle miłosnym. Dn. 25 b. m. o g. 5 w m. Dorysowie gm. niemenczyńskiej wystrzałem z rewolweru pozabawiła się życia Janina Budrewiczówna zam. w tymże majątku. Wstępne dochodzenie policyjne ujawniło, iż samobójstwo zostało popełnione na tle miłosnym.

Pożar. Dn. 22 bm. wskutek niewyjaśnionej przyczyny, wybuchł pożar w lesie folw. Pyszno gm. rudeminskiej na szkodę Stefana Szaskiego. Straty wynoszą 1800 złotych.

Wskutek pastuskiej nierozwagi. Dn. 21 bm. wskutek rozpalenia ogniska przez pastuchów wybuchł pożar w krzakach, należących do wsi Sawickie, gm. szarkowskiej. Wskutek silnego wiatru ogień przeczcił się na pastwiska należące do folw. Migola i kolonii Iwanskie, obejmują przeszło 100 ha pastwiska. Zorganizowana akcja ratunkowa ogień umiejscowiła. Straty wynoszą około 1,000 zł.

Rodzinka jakich mało. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że Nikodem Siergiejewicz o którego zaginięciu zameldował podstypy wsi Kłockowo Sergiusz Wiad, został zamordowany przez teścia swego Dzienisia Mikołaj i jego syna Michała przy współudziale żony zamordowanego Marji Siergiejewiczowej. Trupa Siergiejewicza znaleziono dn. 7.IV w studni, znajduj. się na łące we wsi Janówka, gm. zabrzezkiej, pow. wołoz. Sprawców morderstwa aresztowano.

Na tle zemsty osobistej. Przeprowadzone dochodzenie policyjne ustaliło, iż zabudow. Sergiusza Łaganowicza zam. we wsi Koneczany gm. krasne, zostały podpalone dn. 9 bm. przez Szymona Czerniawskiego, mieszcz. tejeże wsi, na tle zemsty osobistej. Czerniawskiego aresztowano.

Podobała się kompania. Przeprowadzone dochodzenie policyjne ustaliło, iż las l.cka Rapoporta między wsiami Wielki Bór i Mały Bór zapalił się dn. 13 bm. wskutek podpalenia, którego dokonali Teodor Jacynowicz, Grzegorz Byk, Mikołaj Byk, Jan Kasperowicz, Antoni Byk, Józef Byk, Józef Jacynowicz, Wincenty Jacynowicz i Józef Kasperowicz, których skierowano do Sędz. Śl. z aktami. (k)

Przy zakupach prosimy naszych Szanownych Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim” Agentury „Kurjera Wileńskiego” RUCH Księgarnia kolejowa.

Table with 10 columns listing agents in various locations: Budstaw, Duniłowice, Dzisna, Głębokie, Iwieniec, Kowel, Krasne nad Uszą, Landwarów, Lida, Mołodeczno, Nowe-Troki, Nowogródek, Oszmiana, Pińsk, Postawy, Stołpce, St. Święciany, Wilejka powiat, Księgarnia Wojcieszewska, Suwałka, Salomon Matecki, Spółdzielnia wojskowa.

Skorowidz firm handl.-przemysłowych w Wilnie.

Advertisement for various services in Wilno: DENTYSTYKA (Ł. Minker), ELEKTRYCZNOŚĆ (D. Wajmana), GASTRONOMJA, CUKIERNICTWO (Alperowicz), JUBILERSTWO i GRAWERSTWO (T. Filipskiego), KRAWIECTWO (Szwedski), MANUFAKTURA (Kołdry), MEBLARSTWO (S. Ancelewicz).

Polonia Mickiewicza 22. Arcydzieło wyprodukowane w obecnej Rosji. Podziemna praca rewolucjonistów. — Rozpusta carskiego dworu. — Zabójstwo Cara Aleksandra. — Czynność Sybiru, lochów i szubienic. — Znany wilanom hr. Murawjow. — Wieszatiel. — Autentyczność terenu. — Idealna podobizna głównych postaci obrazu. — Carska wystawa.

Artystyczny Zakład portretów L. Mizerec. Wilno, Św. Jańska 6, przyjmuje zamówien. od 5 zł. Wykonanie pierwszorzędne. Tamże potrzebni agenci dla przyjęcia zamówień na powiększenie portretów w miastach i na prowincji. Zarobek 500-600 zł. miesięcznie. 1096

Podstawą życia człowieka jest HYGJENA i dobre odżywianie się. atakowe Szanowna Publiczność zawsze znajdzie w Jadłodajni i Kawiarni przy ul. Tatarskiej 24. Sala, gabinety i kuchnia urządzone w nowoczesnym stylu amerykańskim i pod kierunkiem wybitnych sił fachowych. Ceny minimalne, dostępne dla wszystkich. 1041 Z poważaniem I. Gołowicz

Stare na nowe czyszczenie i przerabianie KAPELUSZY filcowych i stómkowych damskich i męskich J. Łam, Wielka 52-54 obok kościoła św. Kazimierza (wejście z bramy). 1036

Wyjątkowo tanio!!! Skład MEBLI „Zaufanie” I. BRUK Wilno, ul. Niemiecka 23. poleca w wielkim wyborze angielskie łóżka nikielowe, krzesła wiedeńskie „Thonet”, także różne meble po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach. 1120

Car Aleksander II dram. t w 7 akt z r. 1863. Podziemna praca rewolucjonistów. — Rozpusta carskiego dworu. — Zabójstwo Cara Aleksandra. — Czynność Sybiru, lochów i szubienic. — Znany wilanom hr. Murawjow. — Wieszatiel. — Autentyczność terenu. — Idealna podobizna głównych postaci obrazu. — Carska wystawa.

Do wynajęcia 2 lub 3 pokoje suche, widne i słoneczne (1 wielki salon) z balkonem. Wejście frontowe od ulicy (nadaje się na biuro). ul. Arsenalska 4, m. 4, naprzeciw katedry. 1144

Co robi prawdziwy przyjaciel naszego pisma? — Opłaca regularnie prenumeratę. — Ogłasza się tylko u nas. — Jeżeli mieszka na prowincji — pisuje korespondencje. — Jeżeli w Wilnie — odwiedza redakcję, gdy chce, abyśmy poruszyli w piśmie zajmujący go temat. — Gdy widzi braki — przyjaźnie i lojalnie ostrzega. — Gdy ma ciekawą i ważną informację, telefonuje pod numer 99. — Zjedynowa czytelników. — Nie pominiemy milczeniem tego naszego wezwania.

Pianina Okazyjnie do wynajęcia. Reperacja i strojenie. Mickiewicza 21 m. 9, ESTKO. 565

Panie, dbałe o piękną biust i jędrne ciało, niechaj używają Sana tor, jako codzienne pożywienie. Nie otrzymacie na miejscu piszcie do: Sanator, Bydgoszcz 10, a otrzymacie próbę i opis darmo. 1092

Matki! chcecie wasze dzieci zdrowo wychować od niemowlęcia aż do wieku dojrzałego — karmcie je Sanatorem. Jeżeli na miejscu nie otrzymacie, piszcie po próbie i opis do: Sanator, Bydgoszcz 10, 1091

Popierajcie Ligę Żeglugi Morskiej i Rzecznej! T-WO WYDAWNICZE „POGOŃ” Sp. z o. o. DRUKARNIA „PAX” Ul. Św. IGNACEGO 5. WILNO. Telefon Nr 8-93. Wykonuje wszelkie roboty drukarskie i introligatorskie szybko i dokładnie. CZASOPISMA, KSIĘGI RACHUNKOWE, KSIĄŻKI I BROSZURY, TABELI, BILETY, PLAKATY, DRUKI KOŁOROWE I ILUSTRACYJNE CENY NISKIE. WYKONANIE DOKŁADNE I SUMIENNE.